

Dokumentation

KVINNORNA OCH KRISEN

LEDER REGERINGENS POLITIK TILL JÄMSTÄLLDHET OCH ARBETE FÖR UTRIKES FÖDDA KVINNOR?

Open Space möte den 5 sep 2013, Husby Träff

Ett mål för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Målet om ekonomisk självständighet livet ut ligger långt borta för stora grupper i samhället. I Sverige saknar nästan hälften av de utrikes födda kvinnorna i arbetsför ålder betalt arbete och etableringstiden ökar. Regeringen har aviserat att olika insatser krävs för att ändra situationen. **Gäller ekonomisk jämställdhet även för utlandsfödda kvinnor? Hur ska det åstadkommas? Vilka insatser ska göras? Vem ska göra något? När ska det göras?**

Tillsammans samlar vi våra erfarenheter och tankar. Vi ger varandra kunskap och idéer för att påverka politiken och samhället. Vad menar du bör göras? Vi kan alla agera för det samhälle vi vill ha. Vi kan göra skillnad. Våra slutsatser bärs vidare till arbetet med kvinnorörelsens stora nordiska konferens - *Nordiskt Forum Malmö 2014 - New Action on Women's Rights*. Det står i inbjudan till träffen den 5 september 2013 i Husby. Trettio deltagare, sex män och 24 kvinnor.

Inledare på mötet var Gertrud Åström, ordförande för Sveriges Kvinnolobby samt Amineh Kakahaveh, ordförande för Varken Hora eller Kuvad. Temat för mötet var *Vilka insatser bör göras för att öka den ekonomiska jämställdhet bland kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden?* Mötesformen var Open Space.

Metoden

Konferensen genomfördes i form av ett "Open Space"-möte. Upphovsmannen till metoden är Harrison Owen som kort förklarar metoden: "Sitt i en cirkel, öppna en marknadsplats och börja jobba". Formen ger möjlighet att samtala om de ämnen som du har energi att samtala om tillsammans med de personer som du önskar samtala med. Tillsammans skapar deltagarna dagens agenda, en så kallad marknadsplats. Deltagarna väljer ämne utifrån intresse och deltar i de diskussioner de känner att de lär eller bidrar. Rapporter skrivs i grupperna av deltagarna själva.

De fyra principerna som gäller för mötet är:

1. De som kommer är rätt personer
2. Det som sker är det enda som kan ske
3. Det börjar när det börjar
4. Det är över när det är över

Principerna kombineras med lagen om rörlighet som ger deltagarna möjlighet att själva ansvara för att befinna sig i sammanhang där de känner att de bidrar eller lär. Av respekt för dig själv och andra uppmanas du att följa lagen om de två fötterna ger dig möjligheten att göra. Låt dina fötter ta ansvar för att ta dig till ämnen där du har din passion. Dessa riktlinjer är menade att skapa förutsättningar för en öppen och kreativ dialog. Processledare för mötet var ulrika.eklund@telia.com.

Agendan

1. Hinder och möjligheter (Irene)
2. Hur tar vi vara på den kunskap som redan finns? (Viveca)
3. Näringslivet bryr sig inte! Vad kan vi göra tillsammans? Arbetsförmedlingen saknar nödvändig kompetens för att stödja kvinnor med utländsk bakgrund självförsörjning och företagande? (Gra och Katarina)
4. Praktikplatser, privata och offentliga), kopplat till kontakter, svenska, kunskap om samhället (Eva)
5. Frågeställningen visar att det kvinnor som ska ta sig in på arbetsmarknaden, kunde anpassa sig/närma sig människorna? Springande punkt: matchningen fungerar inte (Linnea)
6. Regler för SFI, ekonomiskt bistånd, föräldraledighet motverkar kvinnors arbetsdeltagande. Hur gör vi? (Gertrud)
7. Kompetens, utbildning och erfarenhet räcker inte, hur ska förortskvinnor få förtroende för sina idéer?
8. SFI förbättring: Visual teaching. Blandad befolkning, analfabetism, språksvårigheter, skapa anställning, sysselsättning och kulturella hinder. Sociala ta bort. (Shahina)
9. Hur ser kvinnors arbetsförmedling ut? (Eva Larsson)
10. Hur kan man (konkret) göra "matchningen" mellan arbetsgivare och kvinnor långt bort från arbetsmarknaden? (Helene)
11. Att kämpa mot den strukturella diskrimineringen?! (Fernando)

Rapport 1: Hinder och möjligheter

Initiativtagare: Irene Opira

Deltagare:

Miakela Kotschack, Johanna Dahlin, Zeliha Dagli, Chitra Paul, Helene Carlbäck

Varför är frågan viktig?

Vi måste identifiera hinder och möjligheter för att veta vilka insatser som behövs, vad som behöver göras.

Vad bör göras?

- Projektstöd, för kortsiktigt → verksamhetsstöd
- Civilsamhället kan göra mycket (stor kunskap)
- SFI behöver utvecklas
- Trösklarna för att starta företag är för höga
- Kvinnor måste nätverka som män
- "Mitt liv" – projekt i Göteborg (mentorsprogram)
- Mötesplatser måste skapas människor emellan)
- Bryta mönster
- Utländska utbildningar måste värderas högre
- Ändra regelverken

Vem ska göra nåt?

Kommunerna när det gäller mötesplatser

Företag och näringsliv

Regeringen

När ska det göras?

Nu hela tiden!

Hur ska det göras?

- Ändra regelverken
- Ta tillvara på den kunskap som finns
- Skapa möten mellan människor med olika bakgrund
- Politikerna ska representera befolkningssammansättningen

Hur ska arbetsmarknaden komma närmare kvinnorna?

Rapport 2: Hur tar vi vara på den kunskap som redan finns?

Initiativtagare: Viveca Rasle 0704-547 147

Deltagare:

5-6 personer

Varför är frågan viktig?

Högskoleutbildade som saknar små bitar för att passa in på den svenska marknaden

Vad bör göras?

Kompletteringsutbilda, låta dem få tillgång till valda delar av en befintlig högskoleutbildning, kanske validera kunskaperna med ett språktest som läkare får göra, motsvarande för respektive yrke

Vem ska göra nåt?

Högskolan erbjuda möjlighet att söka dessa kurser. Arbetsförmedlingen samordna. Birdag ska kunna ges för dess korta högskolestudier, kanske varvat med praktik inom yrket.

När ska det göras?

Snarast, så fort de själva vill

Hur ska det göras?

Politiska beslut måste ändra det regelverk som stoppar.

Rapport 3: Hur kan näringsliv och arbetsförmedlingen bidra

Initiativtagare: Katarina Granander och Gra Lenardt

Deltagare:

Varför är frågan viktig?

Vi efterfrågar samarbete mellan arbetsförmedlingen och näringslivet, arbetsförmedlingen saknar tillräcklig kompetens och resurser för att stödja och hjälpa utlandsfödda kvinnor till arbetsmarknaden. Kvinnor ska ha samma möjligheter som män.. Arbetslöshet skapar isolation och negativ spiral och livssyn.

Vad bör göras?

Kompetensutveckla Arbetsförmedlingens personal avseende "invandrarkvinnors" specifika möjligheter, förutsättningar och behov.

Mer resurser för att kunna uppmärksamma den kompetens som finns om och erbjuda kompletterande utbildningsformer

Satsa mer på samverkan. Arbetsförmedlingarna emellan och på mellan AF och näringslivet. Samtidigt ställa krav på näringslivet att aktivt arbeta med jämställdhetsfrågor

Vem ska göra nåt?

Arbetsförmedlingen de omstrukturerar sitt arbetssätt. Tydligare riktlinjer från regeringens sida

När ska det göras?

Så fort som möjligt, nu

Hur ska det göras?

T ex krav på jämställdhetspolicy vid upphandling för företag. Se även ovan. Satsa mer på kompetenshöjande insatser både för Arbetsförmedling och näringsliv

Rapport 4: Praktikplatser – kopplas till svenska, kontakter och kunskaper om samhället

Initiativtagare: Eva Naukhoff

Deltagare: Hans Arvidsson Karin

Varför är frågan viktig?

Kvinnorna, personerna ska bli socialt och ekonomiskt delaktiga i samhället – de utanförstående, osynliga, utanför statistiken

Vad bör göras?

Insats för att skapa sådana praktikplatser integrerad undervisning plus ev SFI. Viktigt på arbetsplatserna är konkreta göromål + dagis åt barnen. Regering, näringsliv, facket samråder.

Vem ska göra något?

Regeringen, näringsliv, facket, civila samhället, arbetsmarknadens parter

När ska det göras?

Omdelbart, utredas snabbt → sättas i verket

Hur ska det göras?

Bra!

Ta vara på goda exempel (ex Botkyrka).

SKL och andra lobbar.

Kontakter med politiska partier intresseorganisationer.

Skapa rörelse för påverkan

Rapport 6 & 9: Regler för SFI, ekonomiskt bistånd, föräldraledighet motverkar kvinnors arbetsdeltagande. Hur gör vi? Hur ser kvinnors arbetsförmedling ut?

Initiativtagare: Gertrud Åström & Eva Larsson

Deltagare:

Filip Lindahl, Josefin Andersson, Sara Berggren, Emire Balut, Inger Malen

Varför är frågan viktig?

Bidragsstrukturen är starkare än arbetsstrukturen. Samhällsstrukturer sätter ihop ”paket” för att leva på bidrag. Lång föräldraledighet leder in på spår som leder bort från samhället, jobb och andra människor. Makronivån krånglig. Ex tid, regler, tillägg, går SFI, går KomVux – men inte arbetskraftsdeltagande.

Vad bör göras?

Vända bidragstänkande hos handläggarna

Mötesplatser i det offentliga. Institutionen närvarande där och tar tag i folk, ex AF. Förslag: SFI plus arbetsplats

Vem ska göra nåt?

Ungdomsgården i Bagarmossen gör. Men mest killar.

Politiker och myndigheter

När ska det göras?

Hur ska det göras?

Samordning och lagstöd

Rapport 12: Varför har Sverige förändrats så drastiskt?

Initiativtagare: V.L Hansson

Deltagare:

Varför är frågan viktig?

Vissa har fler jobb, vissa har inga jobb. Varför har det blivit så? Mest eller bara kontakt när det gäller jobb har svenskar (bostad också). Är myndigheterna inte intresserade? Förutom i valtider. Var och en borde ha en sysselsättning. Arbetsförmedlingen fungerar inte som det är i dags läget. Alla har något att bidra med. Kvinnor även mer.

Val nästa år

Vad bör göras?

Titta lite närmare på kommunen, hushållet, individen. Speciellt i områden med låg arbetslöshet

Vem ska göra nåt?

?

När ska det göras?

?

Hur ska det göras?

?

Rapport ?

Initiativtagare:

Deltagare:

Varför är frågan viktig?

Hinder: strukturella hinder?

Diskriminering, fördomar, språk brister i SFI

Akademiker - kan finnas dubbla hinder sjukdom/hälsa

Svårt med validering. Projektarbetsform – ingen långsiktighet i bra projekt

Möjligheter: matchning, yrkeskompis Röda Korset, Botkyrka

OPAD? Nätverk – civilsamhället

Individens drivkraft

Skillnad mellan formella och informella nätvker

5 nov seminarium. Skolan en fristad för flickor

Koll Etableringsinsatser - arbetsgivare

Vad bör göras?

Vem ska göra nåt?

När ska det göras?

Hur ska det göras?

Avslutningscirkeln

Vi gick en runda och ni fick säga: Vad är det viktigaste?

- Kommunikation och lyhördhet mellan individer samt mellan aktörer och myndigheter.
- Civilsamhället kan göra mycket (har mycket kompetens som behöver utnyttjas).
- Utländska utbildningar måste värderas högre.
- Mer samverkan mellan grupper! Olika grupper och organisationer kan komplettera varandras kunskap och lära av varandra.
- Engagera fler – hålla i fler seminarier mm. Uppmärksamma och engagera många så att fler strävar mot samma goda mål.
- Arbetsförmedlingen, främja dem, kolla vad de har för mångfalds- och jämställdhetsuppdrag och jobba för det.
- Fler möten mellan människor ur olika grupper och med olika bakgrund i fler sammanhang.
- Utbildning från andra länder måste matcha det svenska systemet och kunna kompletteras. Sluta slösa bort resurser!
- Prata med dem det berör!
- Ge meningsfull tillhörighet.
- Nätverk och kompisrelationer utifrån intressen.
- Arbetsförmedlingen borde få mer resurser för att kunna vara en bro mellan individer och arbetsmarknad oavsett vad individen har för kompetens.
- Utbilda Arbetsförmedlingen och arbetsgivare om att inte bara anställa personer som är lika en själv.
- Språkutbildning och praktikplatser som leder till jobb.
- Arbetsförmedlingen ska inte behöva betala arbetsgivaren utan arbetstagaren. Regelverk måste ändras.
- Tvinga arbetsgivare att efter 3 månader skriva kontrakt med arbetspraktikant, så att inte arbetsgivaren kan utnyttja systemet med praktikplatser.
- Alla parter måste delta i samtal och arbete, stadsråd, arbetsförmedling, arbetsgivare och de berörda.
- Bättre förståelse för hur systemet med strukturell diskriminering fungerar för alla. Annars kan vi inte förstå vilka insatser som behövs. Vi måste se olika kontexter och hela problematiken.
- Lärlingsplatser fungerar dåligt.
- Strukturen/regelverket måste förbättras ex. hur man hanterar frågan inom Arbetsförmedlingen och Socialförvaltning.
- Föräldraförsäkringen är en kvinnofälla.
- Agera snabbt. Motverka negativa attityder, bryt mönstret. Invandrarkvinnor ska inte förknippas med negativitet.
- Kompismentorskap.
- Bekämpa fördomar.
- Satsa mer på kvinnor som inte har utbildning. Skapa jobb som går att kombinera med SFI.
- Utbildning!
- Visa kvinnor att de kan och vågar ta steget. Vägled dem i vilka resurser de kan få.
- Satsa på utbildning så att kvinnor kan bli mer självständiga.

- Samverkan mellan myndigheter och institutioner. Arbetsförmedlingen behöver mer resurser för att arbeta med strukturer och ojämlikhet.
- Arbetsgivaren måste anställa fler personer som står långt ifrån arbetsmarknaden annars är alla insatser gjorda i onödan.
- Etableringsstödet ska gå till alla som kommer som flyktingar (istället för andra former av bidrag).
- Språk plus utbildning.

Förnamn	Efternamn	E-mail	Företag/Organisation
Amineh	Kakabaveh	amineh.kakabaveh@riksdagen.se	
Arja	Lehto	arja.lehto@do.se	Diskrimineringsombudsmannen
Birgit	Lundin	info@iffi-stockholm.se	IFFI Stockholm
Chitra	Paul	chitrabhuiyan@hotmail.com	Winnet
Elis	Gülenay	elisgulenay@gmail.com	Olivia styrelsemedlem Oskarshamn IKF
Eva	Nauckhoff	eva.evanauckhoff@gmail.com	Varken hora eller kuvad
Ewa	Larsson	ewahron1@gmail.com	Vice ordf. Skarpnäck MP
		fernando.pacheco-	
Fernando	Pacheco	ponce@arbetsformedlingen.se	Af Spånga Tensta - Etableringen
Filip	Lindahl	filip.lindahl@rattvisiformedlingen.se	Rättviseförmedlingen
Gertrud	Åström	gertrud.astrom@helahut.se	Sveriges Kvinnolobby
Gra	Lenardt	gra.lenardt@gmail.com	Tensta Kvinno- och Tjejjour
Guler	Gul	Helin_dersim@hotmail.com	VHEK
Gunvor	Ngarambe	gunvor.ngarambe@telia.com	Ikf
Inger	Malm	inger.malm@comhem.se	Sveriges Kvinnolobby
			RIFFI Riksförbundet Internationella Föreningar
Irene	Opira	irene.opira@riffi.nu	Invandrarkvinnor
Johanna	Dahlin	johanna.dahlin@sverigeskvinnolobby.se	Sveriges Kvinnolobby
Josefin	Andersson	josefin.andersson@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen Spånga
Kamer	Hassan	kamaldo_9@hotmail.com	-
Karin	Gagner	karin.gagner@quadruplehelix.se	Quadruple group AB/Accessability
Katalin	Konkolyi	viveca.raske@gmail.com	-
Katarina	Granander	katarina.granander@gmail.com	Kvinno-Andan
Linnéa	Engström	linnea.engstrom@mp.se	Miljöpartiet
Malpuri	Groth	malpuri.groth@sverigeskvinnolobby.se	Sveriges Kvinnolobby
Maria	Sedemark	sedemark@gmail.com	jag själv
Marie	Spennare	spennare@hotmail.com	Botkyrka Kvinnoresurscenter
Mikaela	Kotschack	mikaela.kotschack@stockholm.se	Miljöpartiet Stockholm
Moa	Egonson	moa.egonson@sverigeskvinnolobby.se	Sveriges Kvinnolobby
Nathalie	Vukmanic	nathalievc@live.se	Sthlm tjejjour
Payman	Mamlesi	payman.mamlesi@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen Sollentuna
Rickard	Sundeman	rickard@sundeman.com	
Sara	Berggren	sara.berggren@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen Spånga
Shahina	Begum	shahina.begum@winnetsverige.se	Winnet Sverige
SOPHIA	LÖVGREN	gs@makalosa.org	SVERIGES MAKALÖSA FÖRÄLDRAR
Tamim	Alameddine	tamim.alameddine@gmail.com	
Ulrika	Eklund	ulrika.eklund@telia.com	Open Space-ledare
Vashti	Hanson	Vashtihanson10@hotmail.com	VHEK
Viveca	Raske	viveca.raske@gmail.com	Socialdemokraterna i Eskilstuna
Zeliha	Dagli	zelihadse@yahoo.se	Husby Träff
Åsa	Secher	asasecher@gmail.com	Feministiskt Perspektiv